

A גס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה from דף מב
Some of the topics we will learn about include.

The Halachos regarding a מוֹדֵר's benefits from the שדה ופירות מדיִר, field with its fruits.

And the distinction whether the נדר was made קודם שביעיית, during a non-Shmitah year;

OR

שדה ופירות, during the Shmitah year

The Halachos regarding a מוֹדֵר's benefits from the שדה ופירות מדיִר

The distinction between

נכסים אלו עליך

If the מוֹדֵר tells the מוֹדֵר "THESE assets are prohibited for you," in which he intends for the נדר to remain forever, even לכשיצא ברשותו;

And

נכסי עליך

The מוֹדֵר tells the מוֹדֵר "MY assets are prohibited to you," in which he only intends for the נדר to be effective ברשותו, while he owns it.

However he does NOT intend for the נדר to be effective ברשותו, when he does NOT own it.

B Some of the terms and concepts we will learn about include

אין אדם אוסר על חברו

דבר שאינו ברשותו

A person CANNOT place a נדר on his friend, to prohibit an object that he does NOT own. However,

אדם אוסר על חברו

דבר שברשותו אפילו לכשיצא מרשותו

A person can place a נדר to prohibit an object that he DOES own, and the נדר continues on, even after he does NOT own it.

A

A מוֹדֵר's benefits
from the מדיִר's
שדה ופירות

בשביעית

קודם שביעית

נכסי עליך

MY assets

נכסים אלו עליך

THESE assets

B

אדם אוסר
על חברו
דבר שברשותו
אפילו לכשיצא
מרשותו

אין אדם אוסר
על חברו
דבר שאינו
ברשותו

1 So let's review ...

Zugt Di Mishnah

המודר הנאה מחבירו לפני שביעיית

In a case where the מודר is prohibited in ALL benefits from his friend based on a Neder made before the Shmitah year;

אינו יורד לתוך שדהו ואינו אוכל מן הנוטות

The מודר is prohibited to enter the מדיר's field, and to eat the פירות, even those that can be eaten without entering the field.

The reason he is prohibited in both שדה ופירות during the non-Shmitah years is simply, because our Mishnah concurs with רבי אליעזר (Daf 32B) that holds אפילו ויתור

אסור במודר הנאה

Even minor benefits such as entering a field, for which people do NOT charge money, are forbidden to a מודר הנאה.

However the Mishnah teaches that he is prohibited EVEN during the Shmitah year. And the question is, how can the מדיר make a נדר for Shmitah, in which the שדה ופירות become הפקר, ownerless?

והא אין אדם אסור על חבירו דבר שאינו ברשותו

A person CANNOT place a נדר on his friend, to prohibit an object that he does NOT own?

The Gemara cites רב ושמואל who explain

אדם אוסר דבר שברשותו

אפילו לכשיצא מרשותו

A person can place a נדר to prohibit an object that he DOES own, and the נדר continues on, even after he does NOT own it.

And the Mishnah refers to a case of

נכסים אלו עליך

The מודר tells the מודר "THESE assets are prohibited for you", in which he intends for the נדר to remain forever, even לכשיצא מרשותו.

1

משנה

המודר הנאה מחבירו לפני שביעיית

אינו יורד לתוך שדהו ואינו אוכל מן הנוטות

He is prohibited in both שדה ופירות because

אפילו ויתור אסור במודר הנאה

?

How can the מדיר make a נדר for Shmitah, in which the שדה ופירות become הפקר?

והא אין אדם אסור על חבירו דבר שאינו ברשותו

רב ושמואל

אדם אוסר דבר שברשותו אפילו לכשיצא מרשותו

The Mishnah refers to a case of

נכסים אלו עליך

2 Therefore לפני שביעית
 אין יורד לתוך שדהו ואינו אוכל מן הנוטות
 אע"פ שהגיע שביעית
 If the Neder makes the Neder ברשותו, before Shmitah, the מודר may NOT enter the field and eat the פירות, even כשיצא מרשותו, during Shmitah.

However, ואם בשביעית נדר אין יורד לתוך שדהו אבל אוכל מן הנוטות
 If the נדר makes the נדר during Shmitah, the נדר is NOT effective for פירות, and the מודר MAY eat the פירות without entering the field, because פירי דהפקרא אינון
 The מודר does NOT own the fruits, and אין אדם אוסר על חבירו דבר שאינו ברשותו

However אין יורד לתוך שדהו
 The מודר may NOT enter the field, even though ארעא נמי אפקרה
 The מודר does NOT own the field either?
 The Gemara cites two explanations.

1. explains עולא
 בעומדין אילנות על הגבולים
 The Mishnah refers to the trees situated at the edge of the field, and אין יורד לתוך שדהו
 Because, as the Ran explains לא אפקרא ארעא להכי
 The field does NOT become הפקר for פירות that can be picked without entering the field.

However בעומדין אילנות באמצע שדהו יורד לתוך שדהו
 The מודר MAY enter the field to pick fruits from the trees situated in the center of the field, because אפקרא ארעא להכי
 The field DOES become הפקר for פירות that לקיטת פירות that CANNOT be picked without entering the field.

2

ואם בשביעית נדר		לפני שביעית	
אבל אוכל מן הנוטות	אין יורד לתוך שדהו	ואינו אוכל מן הנוטות אע"פ שהגיע שביעית	אין יורד לתוך שדהו
<i>Because פירי דהפקרא אינון אין אדם אוסר על חבירו דבר לאינו ברשותו</i>		<i>Even though איצא נמי אפקרה? The Gemara cites 2 explanations:</i>	
1			
explains עולא			
בעומדין אילנות באמצע שדהו		בעומדין אילנות על הגבולים	
<i>יורד לתוך שדהו אפקרא ארעא להכי</i>		<i>אין יורד לתוך שדהו אפקרא ארעא להכי</i>	

3 2.
 explains that the Mishnah refers even to
 בעומדין אילנות שדהו
 The trees situated in the center of the field - and
 אין יורד לתוך שדהו
 Because
 גזירה שמה יהא בעמידה
 The Chachamim initiated a גזירה that one should NOT
 enter the field for פירות, לקיטת פירות, because he might remain in
 the field when he is no longer פירות לוקט.

3

2

explains ר' שמעון בן אליקים

בעומדין אילנות
 באמצע שדהו

אין יורד לתוך שדהו
 Because
 גזירה שמה
 יהא בעמידה

4 The Mishnah concludes, however
 נדר הימנו מאכל
 In a case in which the מוֹדֵר is only prohibited in food;
 לפני שביעית
 יורד לתוך שדהו
 If the מוֹדֵר makes the נדר before the Shmitah year, the מוֹדֵר
 MAY enter the field, even during the non-Shmitah
 year, because
 ליכא אכילה
 This is NOT a הנאה of food.
 However
 ואינו אוכל מן הפירות
 The מוֹדֵר is may NOT eat פירות, even during Shmitah,
 because
 איכא אכילה
 This IS a הנאה of food.
 And
 אדם אוסר דבר שברשותו
 אפילו לכשיצא מרשותו
 However
 ובשביעית
 יורד ואוכל
 If the מוֹדֵר makes the נדר during a Shmitah year, he MAY
 enter the field and eat the פירות, because
 פירי וארעא דהפקירא אינון
 The מוֹדֵר does NOT own the field, or the פירות.
 =====

4

The Mishnah concludes

נדר הימנו מאכל

ובשביעית	לפני שביעית
יורד	יורד לתוך שדהו
	ליכא אכילה
ואוכל	ואינו אוכל
מן הפירות	מן הפירות
פירי וארעא דהפקירא אינון	אדם אוסר דבר שברשותו
	אפילו לכשיצא מרשותו

5 The Gemara cites ר' יוחנן וריש לקיש regarding a case of נכסי עליך
 The Gemara tells the מוֹדֵר "MY assets are prohibited to you," in which he only intends for the נדר to be effective ברשותו, while he owns it. However, he does NOT intend for the נדר to be effective ברשותו when he does NOT own it.
 Therefore לפני שביעית
 אין יורד לתוך שדהו ואין אוכל מן הנוטות
 If the מוֹדֵר makes the נדר during a non-Shmitah year, the מוֹדֵר may NOT enter the field and eat the פירות during the non-Shmitah years, because ברשותו הם
 The שדה ופירות שדהו מוֹדֵר owns.
 However, unlike the case of the Mishnah, in this case הגיע שביעית אינו יורד לתוך שדהו אבל אוכל הוא את הנוטות
 During the Shmitah year, the מוֹדֵר may NOT enter the field; either, בעומדין אילנות על הגבולים
 In which אין יורד לתוך שדהו
 Because לא אפקרא ארעא להכי
 OR even בעומדין אילנות באמצע שדהו
 In which אין יורד לתוך שדהו
 Because גזירה שמא ישהא בעמידה
 However, unlike the case of the Mishnah, in this case אבל אוכל הוא את הנוטות
 The מוֹדֵר MAY eat the פירות without entering the field, because פירי דהפקירא אינון
 The מוֹדֵר does NOT own the fruits, and לא אסרו לכשאינו ברשותו
 The מוֹדֵר did NOT intend for the נדר to continue after they left his ownership.

5 ר' יוחנן וריש לקיש

נכסי עליך MY assets are prohibited to you

He only intends for the נדר to be effective ברשותו

הגיע שביעית		לפני שביעית
אבל אוכל הוא את הנוטות	אינו יורד לתוך שדהו	אין יורד לתוך שדהו ואין אוכל מן הנוטות
פירי דהפקירא אינון לא אסרו אלא אינון בלשותו	לא אפקרא ארעא להכי	Because ברשותו הם
	באמצע שדהו: גזירה שמא ישהא בעמידה	

6 Based on a Mishnah later, the Gemara points out that ר' רב ושמואל do not disagree with יוחנן וריש לקיש. They all agree that אדם אוסר דבר שברשותו אפילו לכשיצא מרשותו

However, they are each discussing a different case: רב ושמואל, AND the Mishnah, are speaking of a case of נכסים אלו עליך. The מודר tells the מודר "THESE assets are prohibited for you," in which he intends for the נדר to remain forever, even לכשיצא מרשותו. Therefore, אינו אוכל מן הנוטות אע"פ שהגיע שביעית

While ר' יוחנן וריש לקיש are speaking of a case of נכסי עליך. The מודר tells the מודר "MY assets are prohibited to you," in which he only intends for the נדר to be effective ברשותו, while he owns it. However, he does NOT intend for the נדר to be effective ברשותו לכשיצא מן הנוטות, when he does NOT own it. Therefore, הגיע שביעית אוכל הוא את הנוטות

6 Based on a Mishnah later, the Gemara points out...

All agree

אדם אוסר דבר שברשותו אפילו לכשיצא מרשותו

ר' יוחנן וריש לקיש are speaking of a case of **נכסי עליך MY assets**

ריב ושמואל, and the Mishnah are speaking of a case of **נכסים אלו עליך THESE assets**

הגיע שביעית הוא אוכל את הנוטות

אינו אוכל מן הנוטות אע"פ שהגיע שביעית